

گروه پزشکی شفا
بیمارستان و زایشگاه

احکام اسلامی بیماران

تدوین: کاظمی (واحد آموزش سلامت)

زیر نظر: کمیته انطباق بیمارستان

پاییز ۱۴۰۰

ب: کسی که نمی تواند نشسته نماز را بخواند باید در حال نماز به پهلو راست طوری بخوابد که جلوی بدن او رو به قبله باشد و اگر این را هم نتواند باید به پشت بخوابد به طوری که کف پای او رو به قبله باشد و برای رکوع و سجده واجب هست تا حد امکان خم شود اما اگر امکان ندارد با سر اشاره کند و اشاره برای سجده را بیشتر از اشاره برای رکوع قرار دهد و اگر این را نیز نمی تواند به وسیله بستن چشم رکوع و سجده کند و بنابراین احتیاط واجب مهر یا چیز دیگری را که سجده بر آن صحیح است روی پیشانی قرار دهد.

احکام مختصر

مسلمانی را که محتضر هست یعنی در حال جان دادن می باشد باید به پشت بخوابند به طوری که کف پاهایش به طرف قبله باشد و اگر خواباندن او کاملاً به این طور ممکن نیست بنا بر احتیاط واجب تا اندازه ای که ممکن است باید به این دستور عمل کنند و چنانچه به هیچ قسم بنشانند و اگر نشود باید او را به پهلو راست یا چپ رو به قبله بخوابانند.

منبع: رساله توضیح المسائل آیت الله مکارم شیرازی

همچنین است اگر چرکی که با خون بیرون آمده یا دوایی که روی زخم گذاشته اند نجس شده در بدن یا لباس او باشد.

چه وقت نماز را شکسته بخوانیم:

الف: نمازگزار تا هر مقداری به هر نحوی که توانایی دارد ایستاده نماز بخواند نباید بنشیند بنابراین کسی که موقع ایستادن بدنش حرکت می کند یا ناچار هست به چیزی تکیه دهد یا بدنش را کج کند یا خم شود یا پاهای او را بیش از حد معمول باز بگذارد باید به هر طریق که می تواند ایستاده بخواند اما اگر به هیچ عنوان حتی مثال حال رکوع هم نتواند بایستد باید نماز را نشسته بخواند.

ب: برای رکوع نماز نشسته باید به قدری خم شود که صورت مقابل زانوهای او برسد و بهتر است به قدری خم شود که صورت نزدیک جای سجده باشد.

چه وقت نماز را خوابیده بخوانیم:

الف: نمازگزار اگر به هیچ عنوان نمی تواند بایستد یا بنشیند باید نماز را به صورت خوابیده بخواند.

وضوی جبیره

چیزی که با آن زخم یا عضو شکسته را می بندند و دویایی را که روی آن می گذارند جبیره نام دارد.

الف: اگر در یکی از جاهای وضو زخم یا دمبل یا شکستگی باشد چنانچه روی آن باز هست و آب برای آن ضرر ندارد باید به طور معمول وضو گرفت.

ب: هر گاه زخم یا دمبل یا شکستگی با پارچه یا گچ یا مانند آن بسته شده است چنانچه باز کردن آن ضرر و مشقت زیادی ندارد و آب هم برای آن مضر نیست. باید آن را باز کند و وضو بگیرد در غیر این صورت اطراف زخم یا شکستگی را بشوید و احتیاط مستحب آن هست که روی جبیره را نیز مسح کند و اگر جبیره نجس است یا نمی شود روی آن دست تر بکشد پارچه پاکی را بر آن ببندد و دست تر روی آن بکشد.

ج: هر گاه جبیره تمام صورت یا تمام یکی از دست ها را گرفته باشد باید بنا بر احتیاط هم وضوی جبیره بگیرد و هم تیمم کند و هم چنین اگر جبیره تمام اعضای وضو را گرفته باشد.

د: هر گاه جبیره بیشتر از معمول اطراف زخم را گرفته و برداشتن آن ممکن نیست باید به دستور جبیره عمل کند و بنا بر احتیاط مستحب تیمم هم بکند و اگر برداشتن جبیره اضافی ممکن هست باید آن را بردارد.

احکام تیمم

الف: هر گاه آب هست ولی نمازگزار می ترسد اگر وضو بگیرد بیمار شود یا بیماری او به طول انجامد یا شدت کند یا معالجه آن سخت شود در تمام این موارد باید تیمم کند ولی اگر آب گرم ضرری ندارد باید با آب گرم وضو کند.

ب: کسی که مبتلا به درد چشم هست و آب برای او ضرر دارد اگر بتواند اطراف چشم را بشوید باید وضو بگیرد والا تیمم کند.

ج: اگر پیشانی یا پشت دست ها زخم هست و پارچه ها یا چیز دیگری را که بر آن بسته نمی تواند باز کند باید دست را روی آن بکشد.

د: اگر کف دست زخم باشد و پارچه یا چیز دیگری را که بر آن بسته نتواند باز کند دست را با همان پارچه به چیزی که تیمم بر آن صحیح هست بزند به پیشانی و پشت دست ها بکشد.

(حکم تیمم برای فردی که مقداری از یک یا دو دستش قطع شده است)

الف: یا هر مقدار از انگشتان تا آرنج که باقی مانده تیمم کند.

ب: چنانچه هر دو دست بالاتر از آرنج قطع شده است تنها پیشانی را بر چیزی که تیمم بر آن صحیح است بکشد.

ج: کسی که یک دستکش بالاتر از آرنج قطع شده است دست سالم را بر زمین بزند و پیشانی را مسح کند و سپس پشت دست سالم را بر زمین بزند.

احکام لباس نمازگزار

اگر در بدن یا لباس نمازگزار خون یا جراحت یا دمل باشد چنانچه طوری است که آب کشیدن بدن یا عوض

کردن آن برای بیشتر مردم یا به خصوص برای او سخت است تا وقتی که زخم یا جراحت یا دمل خوب نشده است می تواند با آن نماز بخواند و